

اجتihad

LA REVUE IDJTIHAD

Latin hêrflêrini kèboul itmémizi istéyen

Dr. Ismaïl Chuqri Bey

مندرجات

صوك ضربۀ تخلص : (اجتهاد) . — حرفلرمز [عرب حرفلیمی ، لاتین حرفلیمی] :
(دوقتور اسماعیل شکری) . — عقل سلیم : (راهب مهلیه) . — احفاد ادارا که : (عبدالله جودت) . —
زردشت و صحیفه لر : (فره دریق نیجه — محمود نوزاد) . — Sommeil en laisse : Dr. AB. DJEVDET
خالجیلغمزه دائر : (توفیق) . — کوستاو لو بون و اثری : (بارون موتونو) . — مأموریت خاطرهلری :
(ابو بکر حازم) . — سیاحت انطباعلری : (عبدالله جودت) . — صحی و اجتماعی مباحث تولدات نقصانک
معناسی : (هاولوق هاللیس مترجمی حفظ الصحه متخصصی دوقتور عاصم اسماعیل) . — آنا دولودن سسلر :
(عثمان حزمی) .

کتابخانه اجتهاد (ک مهم کتابری

غروش	تاریخ اسلامیت [ایک جلد]
۱۵۰	دماغ و ملکات عقلیه [رسملی]
۶۰	روح الاقوام
۵۰	علم روح اجتماعی [روح الجمهر]
۵۰	عصر مترك نصوص فلسفیه سی
۱۰۰	اوروپا حربندن آلینان پسیقولوجیائی درس لر
۷۵	دون و یارین (مجلد)
۳۰	دلسی مولانا
۳۰	فلسفه استدلال
۴۰	کیوم تهل
۹۰	انکلیز قومی [۳ کتاب]
۳۰	تاریخ کائنات بر نظر [رسملی]
۲۰	موسیقی ابله تداوی
۵۰	هاملهت
۵۰	ماقیهت
۵۰	آنطوان و قله نوپاترا
۳۰	زول سهزار
۱۵	راهب مهلهتک وصیتنامه سی
۲۰	بانقهلر و معاملات
.	طبیعی و نشانلی سی
	سپارشلره تعهدلی پوسته اجرتی اولاراق یوزده اوتوز
	نسبتده ضم یاسمالیدر .

آمریقا تربیه اصوللری

برنجی جلدک طبیی ختام بولشدر آلتی یوز کسور صغیفه لک
۱۹۳۰ شکلی حاوی در. فیثائی پوسته باره سیله ۲ لیرا اولاجاق .

قیشاقی البسه لریکزی

تورکیانک الک مشهور ترزیسی اولان

عارف ذکی

ترزیخانه لرنده یاپدیریکز هر حالده ممنون قالا جکسز

تقسیم طله معامله یاپار

مرکزی : استانبول یکی پوسته خانه اتصائنده

تلفون : استانبول ۱۵۷۲

شعبه لر :

قاضی کوی : آلتی یول آغزی

تلفون : قاضی کوی ۲۷۸

اسکدار : یکی جامع قارشیننده

تلفون : قاضی کوی ۱۵۰

خالص تره یاغی

قیه سی ۲۴۰ غروش

بویه خالص و تازه تره یاغی بوقدار معتدل فیثاتله آنجاق
امین اوگنده باقی بازاری جاده سنده ۳ نومروده

شرق بقالیه مغازه سنده بولورسکسز برکزه تجربه ایدن
ممنون قالیور و آرتق باشقا یردن تره یاغی آلمیور .

دیش طبیی محمد رفعت بک

جفال اوغلنده کی معاینه خانه سنده بازار و جمعه دن ماعدا

هر کون خسته لرین قبول ایدر . تلفون استانبول ۲۶۴

آنگلو آمریقان کتاب و غزته آجته سی

THE ANGLO AMERICAN BOOK &
NEWSAGENCY

بک اوغلنده تپه باشی جاده سنده نومرو ۱۸

انکلیز و آمریقان کتاب، غزته و مجموعه لری ، شرقه

دائر آمریکا و انکلیزده منتشر آثار سپارش قبول اولنور

تلفون : بک اوغلی ۱۳۳۴ رسملی رباعیات خیام لر ککشدرد .

فرا ته للی فره سقو

FRATELLI FRESCO

انواع کاغذ و ادوات قرطاسیه قسمی :

استانبولده مارپو ججیلرده بویاجی خانی آلتنده نومرو : ۳

تلفون ، استانبول ۳۰۵۲

شیشه بلور چینی و چینقو قسمی :

استانبولده چیچک بازارنده نومرو : ۲۵

تلفون : استانبول ۳۰۹

PULMOSERUM پمولوسه روم یایی

A. Bailly

ورمه استعدادی اولانلرده و بوخسته لغک باشلانغچنده

وهر دورنده بیوک فائده سی کورولض و اطباء متخصصه

بونی تصدیق ایتشلدرد .

ماجد محمد قره قاش

بیوک تحافیه مغازه سی

سلطان حمام جاده سی نومرو ۱۱ ، ۱۳

صانیدی مالارک نفاسی و فیثاتلرینک معتدلالکی ابله رغبت

عمومییه قازانمشدر . خانلر و چوقولر ایچون هر نوع البسه لر ،

بولزلر ، چاشیر طاقلری هدیه لک وهرموسمه کوره اشیا ، آباق

قانی ، شمشیه موجوددر . تلفون : استانبول ۳۳۱۹

کفالزین KÉPHALGINE قاشه لری

باش آغزیسی و دیش آغزیسی وهر نوع آغزیلرده مؤثردر

Abonnement pour un an

300 piastres

Edition spéciale 500-piastres

Adresse:

"IDJTIHAD", Constantinople

Téléph. St. 865

XXIème ANNÉE

1 Octbre. 1925 — No 189

اجتہاد

آبۇتەمان : سەنەلىكى [۲۴ نەسخە]
تۈركىيە ئىچۈن ۲ ، خاراج ئىچۈن
۳ ، اعلا كاغىدىلىسى ۵ لىرادىر .

ادارە خانەسى :

جىئال اوغلىندە « اجتہاد نەۋى »

تەلفون : استانبول ۸۶۵

يېڭى بىرىنجى سەنە

نومۇرى ۱۸۹ — ۱۸۹۲۵

فەلسەفە ، جەمئىيەت ، ادەبىي ، ئىقتىسادىي تەتقىقات

صوڭ ضربە تەخلىس = خەتەر

بۈگۈنكى خەتەرلەر ، خەتەرلىك ئىستەيدىكى سەرت
ۋە سەرتلەر يۈكسىلمەن مەلۇم . بەزى مەلۇم يازمىز
« خەتەرلىك ئىستەيدىكى » بىر ئىدىيەلەر بولۇپ خەتەرلەر .
بەزى مەلۇم سەرت تەتقىقات مەسئەلە ئىستەيدىكى
ئىدىيەلەر بولۇپ مەسئەلە ئىستەيدىكى .

بىر سەرتلەر ئىستەيدىكى مەسئەلە .
خەتەرلىك ئىستەيدىكى . قەدىمىي ئىستەيدىكى
دوكتور ئىسمائىل شەكرى مەسئەلە
باغرىيەر ، تۈرك رۇخىي ئىستەيدىكى
باغرىيەر . رۇخ ۋە فەكرىيەر .
كەچەن چىقارغان دىيەر .
خەتەرلىك ئىستەيدىكى رۇخ تەتقىقات
ۋە تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى مەسئەلە
كەلگەن ، ئۇنىڭ نەس قەتەرلىك
سەرتلەر ئىستەيدىكى . ئىسمائىل
شەكرى ئۇ ئىستەيدىكى تەتقىقاتىي
بۈ نەسخە ئىستەيدىكى ئىستەيدىكى
باشلانغان ۋە ئىستەيدىكى سەرتلەر
قەدىمىي فەكرىيەر ۋە تەتقىقاتىي
تۈرك ئىستەيدىكى :

ئىلىك سەرت

بەزى تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى تەتقىقاتىي
ئىستەيدىكى سەرتلەر . بولۇپ بىرىنجى :
ئىستەيدىكى : ئىستەيدىكى : ئىستەيدىكى

صوڭ تەتقىقاتىي ۋە تەتقىقاتىي . بولۇپ
ئۇنىڭ سەرتلەر (مەسئەلە تەتقىقاتىي)
ئىستەيدىكى « خەتەرلىك » كەسەلە « تەتقىقاتىي »
مەسئەلە ئىستەيدىكى ۋە تەتقىقاتىي تۈرك
ئىستەيدىكى ئىستەيدىكى ئىستەيدىكى .

Latin herflerini kəboul itməmizi istəyən

Dr. Ismail Chuqri Bey

بىرىنجى بۈگۈن تۈرك دەھاننىڭ
دوكتورلىق مەسئەلە كەلگەن
ۋە تەتقىقاتىي مەسئەلە .
ئىستەيدىكى ئىستەيدىكى .
بىرىنجى ئىستەيدىكى ئىستەيدىكى
نەقەدەر تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى
ئىستەيدىكى ئىستەيدىكى .
بۈ تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى .

« تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى ۋە تەتقىقاتىي
مەسئەلە ئىستەيدىكى ئىستەيدىكى
ۋە تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى
قەتەرلىك ئىستەيدىكى
تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى
كەلگەن . ئىستەيدىكى ئىستەيدىكى
تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى

ۋە تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى .
بەزى تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى .
ۋە تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى
تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى .
تەتقىقاتىي ئىستەيدىكى

برنجی کتاب

یازی تورکیلیکی

عصری تورک حروفی حقنده

۱، یازیمزک استقلاللی، یکی تورکیامز ایچون یکی
تورک حروفی — ۲، عصری تورک حروفی ناصیل بولمالی؛
— ۳، ییقمادن یاقمق؛ — ۴، دیلنی بیلن دینی ده بیلیر؛
— ۵، قلم و یازیمزک قیمتی؛ — ۶، ضرردن چابوق
دونمک صیراسنده یز.

یازیمزک استقلاللی یکی تورکیامز ایچون یکی حرفلر

«هرتورلو تعالی و تکهله مستعد اولان ملتیمزک»

«اجتماعی و فکری انقلاب خطوه لرینی قیصالتان»

«مانعار همه حال بر طرف ایدیلر لیدر.»

غازی

اگر معارف ساخته سنده سریع آدیملر آتارک جدأ
ترقی ایتمک آرزو ایدیور ایسه ک؛ بالخاصه یازی و لسان
بخشیلرنده، تجدد آدیملر میز ایلری طوغری آتدقه،
هر آدیلمده مرحوم سعید بکک و قتیله نظماً کوشترمش
اولدینی، شو دستور منی ورد زبانمز اولمالیدر.

«عربجه ایسته ین عربانه کیتسین»

«عجمجه ایسته ین ایرانه کیتسین»

«فرنکیلر فرنکستانه کیتسین»

«که بز تورک بز، تورکجه کرکدر»

«بونی فهم ایتنه ین جاهل دیمکدر»

بوکون جمله مز بیلیرز که شو یازدیغمز چتین یازی ایله
قوللاندیغمز چتین لسان تورکجه دکیل عثمانلیجه در،
عثمانلیلق ایسه، تورکک دنیا سی ایچنده عمری آنجاق
شو کونلره قدر وفا ایدم بیان بر خلیطه عجبیه ایدی،
او خلیطه عجبیه دخی بوکون بر داها طویلنامق اوزره طوز
کچی داغیلوب اورتادن قالدیدی، غائب اولدی؛ تکرار
وجود بولماسنک ده امکان قالمادی ایشته عثمانلیک شو حادثه
وفاتی اوزرینه در که کچنلرده غزته لر مزده «آرتق اوکوز
اولدی، اورتا قلق بوزولدی» معنای ضمنی سنده، و قتیله
عثمانلیلیک تنبلجه و حاضرجه بولوب بنه مش اولدینی

صنایع نفیسه در. الیوم، یر یوزنده کی ملتزدن، اک اوکده
فرانسزلر اولق اوزره، آنجاق برایکیسی بو طریق تکاملک
صوک دورینک ذروه اقبالنه واریلیمش لردر. بز یعنی
تورک لر ایسه، معارف سز لکمز یوزندن، هان عمومیتیه قریب
براکثریتیه، مع الاسف حالا چوبانلق و نه کینجیلک
دورینک ایله باصا ماقلرنده یاشایورز. بونی هر وقت قلبیمزک
اعماقنده حس ایتمکده اولدیغمز آلام شدیدیه ایله اعترافه
مجبورز. طریق تمدن و ترقیده شو ابتدائی ادواردن تالی
ادواره آتلامق بزم ایچون آنجاق یکیدن احداث اولونماسی
اقتضا ایدن صوک سیستم بر سیر سریع ایله نشر و تعمیم
معارفه چالیشمق سایه سنده اولایله جکدر. حالا، شو
انقلاب معظممز ایچنده خلق ایچون اک مفید برطرز
مساعی تحری و تشیتنه چالیشیر بر وضعیتده بولونوشمز
معارف زکده یکی و باشقه برطرز و شکله انکشافنه خدمت
ایچون بزلره پک بویوک برامید تأمین ایلیمکده در.

معلومدر که یازی ایله لسان بر ملتک بنلکیدر؛ و او
ملتک ادبیاتی ده حیات ملیسنک مرآتیدر. یاشامق وایلری
کیتمک ایسته ین بر ملتک خطی و املاسی نه قادر ساده
و قولای اولماسی ایجاب ایدرسه «یازی لسانی» ده قونوشدینی
لسانک غیری بر لساندن اولماسی اقتضا ایدر. بوعتبارله
ادبیات روح، وضوح، معنا و شمول جهتندن ملتک حقیقی
أوز لساندن دوغمش اولورسه آنجاق او زمان طبیعی
و ملتکده مال صحیحی اولور.

ملتک علم و عرفاتی قیصیر بیر اقق ایچون اسلافک
لسانمزده نه قادر زورلقلر و غیر طبعیلک لرا حداث و تراکم
ایتدیرمش اولدینی معلومدر. یازیمزده و لسانمزده موجود
بوتون بو زورلقلری و غیر طبعیلکاری آتمق ایچون شو
صیراده جذری، قطعی، طبیعی و مشروع بر عکس العمل
یاقمق زمانی آرتیق تمامیه حلول ایتشدیر. ایشته بومقصد
و غایه یه خدمت یولنده قلمه آلدیغمز شو اوچ کتابک
محتویاتی شوندن عبارتدر.

— دیگر طرفدن ایسه لایق کچین ایلری طرفدارلر من
آزربایجانلی شرقی ملتداشلر منزه بوشناق و آرانوود غربی
دینداشلر منک یاپدینی کبی ، ینه شو خطی بوزوق ،
املاسی بوزوق، قرائتی بوزوق حروف عربیه یی ترک ایله بوکا
ازهر جهت مرجح کوردکاری لاتین حروفنک قبولی
طرفدارای اولشلر ایدی .

بو خسوصده ایسه عربی حروفی دینی حروف ظن
ایدن و دنیا ده یالکیز آخرتک اولارق یاشماق ایستین
بر طاقم یولداشلر منک لاتین حروفنه قارشى دینی بر حس
نفرت و اجتناب ایله واقع اولان قیل و قاللرینه هایدی
اهمیت ویرمش اولمالام ؟ قالدی که ، لاتین حروفنک ده
هر لسانه مخصوص اولان بوتون احتیاجاتی کافی درجه ده
ادا ایدمه دیکی وحتی بونی قوللانان ملتلر بیله لسانلرنده کی
بر چوق شخر جبارک حقیله اداسی ایچون بر قاچ حرفی بر
آرایه کتیرمه که ویا بر حرفی بر ایکی صورتده اوقومغه
مجبور اولدقلری آریجه معلوم اولان بر کیفدر . اوحالده
بو حروفنک دخی بوپوزدن آنا دیلمزک بوتون احتیاجاتی
تأمین ایدمه جک درجه ده مکمل اولامایه جفندن صرف
نظر حتی طرز تحریری ده عصره کوره سریع واضاعه
وقته مانع اولاجق مرتبه ده اولمادینی معلومدر . عیجا
باشمزه بو اسکی حرفلر وار دیه بوکون بزم ایچون
داها قولای ، داها سریع داها مکمل و صوگ سیستمده
عصری حروف ابداعنک امکانی یوقیدر ؟

ابشته شو یوله یکی وانجه بر دوشونشله هرایکی
طرفنک ادعا وافکار متضاده سنی بر کره حاده تدقیقندن
کچیره جک اولورسه ق ، هرایکی جهت طرفدارلرینک
کندی الفت و سویه فکریه لرینه مطاوعت قاعده سینه تابع
اولارق سوز سویله یوب حکم ویرمکده اولدقلرینه قناعت
تامه حاصل اولور . بن یوفکرلری یوروتلری عادتاً
واپورک سیری اثناسنده حرکت اضافیه نک تحت تأثیرنده
بولوندقلرینی اونودارق یالکیز کندی حرکات ذاتیه لرین
نظر اعتباره آلان واپور یولجیلرینه بکزم تیورم ؟ بوذواتک
جمله سی ، مع التأسف بوبابده ، آلیشقیقلندن وظواهر
پرستلیکدن یاقالرینی قورتاراماقده دولر . عصریلک نقطه

شیمدیکی یازیمزک حروف و املاسنک مشکلاتندن قورتولمق
ایچون اوزون اوزادی به مباحثاته کیریشلهش ایدی .

— بومباحثات میاننده محافظه کارلر مزدن ، یعنی « کری
قالق طرفدارلر مزدن » بر چوغی یافرقنه وارمایارق ویا خود
شیمدی به قدر زار زور الده ایتدکاری بویوزدن حاصل
اولما قیمت شخصیه لرینی غائب ایتکدن اورکدرک ، کندی
منفعتلرینی مصلحت عامه به ترجیحاً بالاتزام شو : کری ،
موداسی چوقدن کچمش ، آثار عتیقه دن معدود و هرجه تندن
نقصان و بوزوق اولان حروف عربیه حاضریه پایشوب
قالق و بوضورتله زواللی خلق ، خصوصاً کویلوی ، تحصیل ،
تعلیم ، تدریس و تحریری مشکل و اصلاً بزم اولمایان بر خط
وبر الفبا ایله الی آخرالدوران اولاماق طرفنک آرزوسنی
مع التأسف مصرأ بیان و اظهار ایتشلردر .

هر شیمده چوقلق و قالابالق دائماً قاریشیقلاق
و آکلاشیلمازلق تولید ایدر . بنجه ، بزم اوکوزل ساده
ولطیف وحتی قابلیت تکاملیه سی دخی اولدینی شیمدی لرده
آکلاشیلماغه باشلایان آنا دیلمزک وبخصوص بر چوق
دیلملرکده سود ننه سی اولدینی ایچون آناچ دیلمزک اصلی
کبی ، حروفی ده بنیه و تشکلات لسانیه مزه کوره ساده
و منتظم اولمالیدر .

اربابنه معلوم اولمشدرکه ، شیمدیکی اوبدورمه دیلمز
اولان عثمانلیجه نک حرفلرینی اکمال اوغورنده ، عرب
حرفلرینک اشکالندن خارجه چیقماق ، موجودلرنندن ده
بزه لزومسز اولانلری ترک ایتیه یوب هیچ برینی وظیفه سز
ییراقماق ایچون کندی دیلمزک او یغور الفباسنده کی اون
درت حرفی اوتوز اوچه ابلاغ ایتمشز ؛ وینه اویله ایکن املا من
دوزله جکی یرده بوسبوتون چیغیرندن چیقاریش و بوقدر
چوقلق ایچنده تورکجه کلماترک اصوات و مخارج مخصوصه سنی
تمامیه ادا ایدمه جک بر قاچ حرفندن ده حالا محروم فالمشدر .
حروف حاضر نک عددینی اوتوز اوچه دکیل قرق اوچه
دخی چیقارمش اولسه ق مع التأسف ینه الفبا ، قرائت
واملا مزى بو اکسیکک وقاریشیققلندن قورتارایا بیلمک
امکانی اولامایه جق وبالعکس بو محاذیر داها زیاده آرتدیر .
یلش اولاجقدر .

نظرندن بوايكي جهتدن هرايكي شقكده قبولي بزم ايچون
بركريك قبولي ديمكدر .

فرضا، عموم ملتلك قوللاندقري حرفلر، سهلندن
مشككنه دوغري صف، صف، ديزيلسه عربى حروفنك
اك كرى صفلر مياننده بولوناجفنه، لاتين حرفلرينكده
شيمديلك اك ايلري صفى تشكيل ايدمككنه و بناء عليه
لاتين حروفنى قبول ايتديكمز ديقهده بر آتلايشده
راساً ايلك صفك صوكنه كچمش بولوناجفمزه شهبه
يوقسهده مادامكه بوكون معارفك سرعتله تعميمي
ايچون برنجى چاره اولارق حروفك يا اصلاحنى و يا تبديلى
آراشدير يورز، نه ايچون اساساً كنديمزك اولمايان حرفلرله
اوغراشمق جهتنه كيدييورزده فرصت بوفرستدر ديوب
لاتين حرفلرندن مكممل اولمق اوزره ديلزك اصوات،
مخارج و آهنگنه موافق برطرزده عصرى حروف ايجاد
وقولنه قالقشميورز؟ بوكا موفق اولدغمز كون حتى اك
اولك صفده كيلر بيله اك اوكنه كچمش اولمازمي يز؟ بجه
بوكون عرب حروفنى ترك ايدوب لاتين حروفنى قبول
ايتك عصره لابق براخترامى آراشدير مقسرين، عصر مزده
اورتالى تنوير ايچون الكتريق ضياى دوروركن، ياغ
مومنك استعمالندن صرف نظرله البسهرمه چت مومى
قوللانمغه قرار و يرمكه بكزر. بوكون بز، اعصار سالفهدن
بو بوك بو بوك علومك انكشافيله تمايز ايدن يكر منجى عصرك
ايچنده يعنى اختراعات عصرنده ياشايان بر ملتز . مادامكه
شو انقلاب و تجدد مزى كوكندن ياقمق ايسته يورز،
زمانك ترقياتندن استفاده ايتمكه شتاب ايله اول امرده
تام معناسيله و هر جهته استقلال مليزمه نائل اولمغه
باقالى يز. معارف جهتندن اولاجق نجات اكبر مليمز ايله
تجدد و اعتلامزه، آنجاق القامزندن باشلامقلا، روح
انكشاف و يره بيله جكز. ناعيلكه، سلطنت فرديئه عثمانيه يي
اييقسارق مدنيت و ترقى يوللرينه آديم آتمقندن بزي منع
ايدن و آياق بيله كارمزي كوستكله ين اواسارت زنجيرلرني
قيروب آنارق توركلك ميدان مليتنه حر اولارق آتلا دق
ايسه، بوساحده يوللرمزي تنوير ايچون ده، بيله كارمزي
باغلانان عثمانليجه نك اوللى بيك دردلى املاسيه حروف
مز عجمه عربيه نك كلچهلرني ده قيرارق، قلم ده نيلن دنيانك

اك ضيادار پروژم كتيفى، آرتيق تماماً حر و سربست
قلاجق اولان، آلرمزله سربستجه ياقالا يوب پارلاق
وچالاك برسير ايله مدنيت و ترقى يوللرينه هيچ دورمادن
آتيلام. او يوللرك اويله يولجيلرى اولام كه ايچمزه صوك
سيستم ضيادار قلم پروژم كتيفى النده طوئامايه جق بر فرد
بيله تصور اولوناماسين. بو خصوصده اويله ديو آديملرى
آنارق يوله چقالم كه او كمزده طيارملرله سفر ايتم اولان
يولجيله يتيشم، حتى اونلرى ده كريلر ده براقنى دوشونم؛
نظرلرمز كريلر دكيل هپ ايله ريلر معطوف بولونسون! .
دائماً ايله رى يي دوشونوب ايله رى يه دوغرى يورويهلم،
بو يوزدن اولسون، بوتون ملتلك اك اوكنه كچمرك، اك
يكنسى، اك ممتاز و بختيسارلى اولمق شرفنه نائل اولمغه
چاليشلام . [دوام ايدمك] دوكتور اسماعيل شكرى

عقل سليم

بحررى راهب مهليه

مبحث ۴۷ - خير جهان، ذى ذكا بر موجود طرفندن
اداره ايدلر .

عقل سليمك منطقى بزمه كوسته ريسور، كه بر مؤثر حقنده
آنجاق اثرلى دلائله حكم و يريلر . بو مؤثر صورت
دائمهده اين اولارق معروف اولاييلمك ايچون دائماً اينى،
فائدهلى، لطيف اثرلر وجوده كتيتمك اقتضا ايدر. بر
مؤثركه، ايلكى و فالتى، خيرى و شرى حصوله كتيير،
او مؤثر بعضاً اينى در، بعضاً فنادر. فقط الهياتك منطق بتون بو
شيرلى تخريب ايديسور . اونا كوره بودنياده كورديكمز
حادثه لر، نامتناهى بدرجهده اينى اولان بر مؤثر ك موجوديتنى
اثبات ايدر؛ و بو مؤثر اللهدر . هر نه قادار بودنيا مصائب
ايله دولو ايسه ده، هر نه قادار بودنياده اكثريا شورش
حكران ايسه ده، هر نه قادار انسانلر، كنديلرني نهن
طالعلرندن آموانين ايتمكده لر ايسه ده، ينه بز فاع اولمالى يزكه
بو اثرلر نامتناهى اينى بر مؤثر كدر؛ ايشه باقك كه بر چوق
كيمسه لر بونك بويله اولديفنه اعتقاد ايديسورلر و يا خود اعتقاد
ايديسور كورونيورلر !

دنياده اولوب بيتن هرشى، اك قطعى بر صورتده بزم
اثبات ايدر، كه دنيا، ذى ذكا بر موجود طرفندن اصلاً